

Diskuse s odbornou veřejností Právní aspekty poskytování prostředků z rozpočtu EU a FM 31. 1. - 28. 3. 2018

V rámci projektu GAUK č. 458218 - Právní aspekty poskytování peněžních prostředků z rozpočtu Evropské unie řešeného na Univerzitě Karlově, Právnické fakultě ve spolupráci se sekci 06 Ministerstva financí

Téma č. 7 dne 7. 3. 2018

Nevyplacení dotace poskytovatelem, odvody za porušení rozpočtové kázně, nesrovnalosti, vratky (včetně finančního vypořádání), spory ze smluv, národní dofinancování apod.

Úvodní shrnutí:

Cílem úvodního shrnutí bylo popsat současné finanční toky v rámci příjmových a výdajových účtů státního rozpočtu, účtu Národního fondu, účtu rezervního fondu v souvislosti s vznikem dodatečně zjištěných nezpůsobilých výdajů (porušení rozpočtové kázně a jiných nesrovnalostí) a odvodů z nich vyplývajících a dále všech druhů vratek souvisejících s programy/projekty EU/FM.

V současné době jsou nastaveny následující toky:

Výdajová strana státního rozpočtu

Vratky, odvody za porušení rozpočtové kázně a jiné nesrovnalosti z programů/projektů EU/FM jsou hrazeny z výdajů **mimo** ukazatele „Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu EU bez SZP celkem“ a „Výdaje na společné projekty, které jsou zcela nebo částečně spolufinancovány z finančních mechanismů celkem“, případně z nároků z nespotebovaných neprofilujících výdajů., je-li realizátorem projektu OSS

Výdajová strana státního rozpočtu - Vratky za prostředky poskytnuté v tom samém roce

OSS v roli poskytovatele dotace může přijmout vrácenou dotaci poskytnutou v tom samém roce na výdajový účet. OSS může kompenzovat výdaje přijatými příjmy, jen jde-li o prostředky vydané z rozpočtu a v tomtéž roce do rozpočtu vrácené dle § 49 odst. 7 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Příjmová strana státního rozpočtu (SR podíl + neproplacený EU/FM podíl z NF či nevyužitý podíl z EK, který EK nechce vrátit)

- 1) Odvody za porušení rozpočtové kázně podíl SR
- 2) Vratky z NF
- 3) Vratky §14f
- 4) Vratky § 14 odst.8
- 5) Vratky za jiné nesrovnalosti než porušení rozpočtové kázně
- 6) Vratky z úroků
- 7) Vratky z platů a OPPP (prosinec)
- 8) Vratky ze zahraničí
- 9) Vratky při finančním vypořádání

10) Vypořádání prostředků na RF

Národní fond (proplacený podíl EU)

- 1) Odvod za porušení rozpočtové kázně
- 2) Jiné nesrovnalosti
- 3) Vratky při finančním vypořádání
- 4) Vratky ze státního fondu (SFDI)
- 5) Vratky dle §14f
- 6) Vratky dle §7 odst.4
- 7) Vratky z úroků

Účet rezervního fondu – prostředky mimo NF

Pokud je OSS realizátorem programu/projektu EU nebo na něj poskytuje dotaci, je odvod za porušení rozpočtové kázně dle § 44a odst. 1 písmeno e) a odst. 3 písmeno e) proveden prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu do rezervního fondu OSS. vratky od fyzické nebo právnické osoby jiné než stát dle § 14f zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Další témata:

Spory ze smluv

Řešení sporů z právních poměrů dle §10b zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a dopad na státní rozpočet a porušení rozpočtové kázně dle §22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Primárním zdrojem k úhradě nově vznikajících závazků regionálních rad jsou profilující nároky z nespotřebovaných výdajů financovaných národních peněžních prostředků na realizaci projektů spolufinancovaných z EU. Může-li nastat situace, kdy není tyto prostředky možné použít, pak je možné se souhlasem vlády zapojit pro tento účel neprofilující nároky z nespotřebovaných výdajů, případně zajistit si pro tento účel finanční prostředky z rozpočtu kapitoly MMR na příslušné období. Požadovat pro daný účel prostředky z Vládní rozpočtové rezervy by bylo řešením nesystémovým.

Sledování dodatečně zjištěných výdajů

Vyhl.č. č. 133/2013 Sb. ze dne 27. května 2013 o stanovení rozsahu a struktury údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání, ve znění vyhlášky č. 177/2016 Sb. a vyhlášky č. 467/2017 Sb. (form. 9/2)

Projekty dofinancované z národních zdrojů

Zde se řešilo, jakým způsobem se bude postupovat pokud nebudou projekty uzavřeny do data způsobilosti do 31.12.2015.

Porušení rozpočtové kázně/ nesrovnalosti

Další oblastí, která je problematická je skutečnost, že při realizaci projektu EU/FM prostřednictvím nebo samotnou OSS vznikají nesrovnalosti, jejichž vymezení není upraveno v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Aplikovat tedy na takový odvod národní legislativu nelze a je třeba se zde opírat o přímo aplikovatelná nařízení EU, která jsou promítnuta do metodických pokynů na národní úrovni u FM přímá aplikovatelnost chybí.

Diskutovaná témata:

Jaký je vlastně dopad na státní rozpočet?

Navzdory existenci mnoha informačních systémů se k nejvýznamějším objemům dodatečně nezpůsobilých výdajů dostáváme pomocí excel. tabulky form. 9-2. Následující tabulka uvádí poslední aktualizaci k 30.6. 2017 v Kč.

		k 30.6. 2017 SR 2018			
Nástroj - analytika		nezpůsobilé výdaje stát	nezpůsobilé výdaje ostatní	vyjmuté projekty	přezávkování
kontrola		23 359 786 220	4 130 801 623	4 132 463 793	3 629 251 847
Stát kumulativně k 30.6.		31 121 501 860			
Celkem kumulativně k 30.6.		35 252 303 483			

Kolik se vrátí zpět a je zatříděno tak, že poznáme, že se jedná o projekty EU/FM?

Všechny vratky nemají třídění nástrojové a také jsou zasílány na různé účty, takže kompletní informace chybí.

Vratky zdroj příjmů SR samozřejmě jsou, ale na dotaz, zda by soustředění vratek za oblast EU/FM na jeden účet nesnížilo administrativní zátěž byla reakce spíše negativní, při současném nastavení toků.

Projekty dofinancované z národních zdrojů

Metodicky popsáno, ale v praxi se nakonec příliš tento případ nevykytoval

Spory ze smluv

Dvoustupňové řízení, MF plní úkoly nadřízeného správního orgánu (z. č. 250/2000 Sb., §10b odst. 2) - v současné době kolem 30 projednávaných případů ve výši cca 400 mil. Kč.

Při porušení rozpočtové kázně MF odvolacím orgánem (z. č. 250/2000 Sb., §22 odst. 10 a 12) – 259 případů ve výši cca 2,5 mld. Kč.

Uzavření těchto případů lze předpokládat ve výhledu až 10 let..

Nevyplacení dotace poskytovatelem

Aplikace ustanovení §14e a 14f zákona č. 218//2000 Sb., o rozpočtových pravidlech jsou častým tématem s ohledem na změny, které v procesu poskytování dotací přinesly a to navzdory Rozhodnutí NSS č. j. 6 Afs 270/2015-48 ze dne 18. 4. 2017 „Rozpočtová pravidla, ve znění účinném od 20. února 2015, však již **neobsahují možnost započtení /§ 44a odst. 5 písm. b) rozpočtových pravidel/** nevyplacené částky do povinnosti odvodu, tudíž **§ 14e rozpočtových pravidel ve znění účinném od 20. února 2015 by měl být poskytovateli využíván skutečně pouze ve vztahu k pochybením, jež se týkají nevyplacených prostředků.** Ve vztahu k pochybením, jež se týkají prostředků již vyplacených, je nutno aplikovat § 14f rozpočtových pravidel, ve znění účinném od 20. února 2015“

Příklad použití § 14e a 14f dokládá následující tabulka.

Aplikace §14e a 14f zákona č. 218/2000 Sb. na příkladu							
vydané ROPD ze SR na projekt v délce trvání 2 roky (předpoklad jedno ROPD SR + EU podíl) v mil. Kč			porušení v mil. Kč	ex post/ ex ante	modelová situace	14e	14f
2016	200	100	20 vrátit	ex ante	poskytnuté prostředky ze SR konečnému příjemci, došlo k porušení podmínek	-	Ano
		100	0	ex ante	zápočet předchozí chyby ve formě zkrácení dotace v následující platbě nelze	NE	-
2017	200	100	50 nevydat	ex post	prostředky nebyly ze SR ještě poskytnuty, konečný příjemce nedodržel podmínky, porušil povinnosti apod.	Ano	-
		100	0	ex post	zápočet předchozí chyby ve formě zkrácení dotace v následující platbě nelze	NE	-

Komentář účastníka:

Je třeba nicméně upozornit, že minimálně u ESIF nedochází k situacím, kdy by v rámci projektu bylo použito financování ex ante i ex post (resp. možnost kombinovaného financování dle kap. 6.2.5 MPFT). Celý projekt je financován buď v režimu ex ante, nebo ex post (nebo kombinovaným způsobem dle kap. 6.2.5 MPFT).

Návrhy k další diskusi, nebylo probráno na setkání:

Porušení rozpočtové kázně/Nesrovnalost – při porušení rozpočtové kázně u OSS za oblast EU/FM je třeba vzít v potaz následující:

OSS jako realizátor projektu!!!!

Při porušení rozpočtové kázně OSS nelze říci, že při stanovení odvodu je OSS sankcionována dvakrát a to tím, že prostředky nebudou proplaceny z NF a zároveň OSS vydává prostředky na odvod za PRK mimo ukazatele EU/FM. Dle § 25 odst. 1 písmeno c) rozpočtových pravidel totiž OSS nemusí vázat výdaje, když neplní rozpočtované příjmy EU/FM. Navíc o příjmy, které jsou rozpočtovány za oblast EU/FM, nelze překročit rozpočet výdajů a to ani v případě, že jsou tyto prostředky přijaty v následujících letech.

Návrh v případě §14e nepožadovat povinnost informovat FÚ. Částky jsou často minimální a je to zbytečně zatěžující administrativně.

Návrh podřadit §14e pod §15 rozpočtových pravidel.